

16 września 2013

Chwała bohaterom powstania styczniowego - obrońcom wiary i Ojczyzny

Uroczysta msza święta na Świętym Krzyżu pod przewodnictwem biskupa Krzysztofa Nitkiewicza, Ordynariusza Diecezji Sandomierskiej zakończyła w niedzielę, 15 września

wojewódzkie obchody 150. rocznicy powstania styczniowego. Pamięć powstańców uczczono apelem oraz salwą honorową. Przewodniczący Sejmiku Tadeusz Kowalczyk i marszałek Adam Jarubas wręczyli pamiątkowe grawertony potomkom powstańców styczniowych, odsłonięto tablicę upamiętniającą rocznicowe obchody, a uczestników spotkania w historyczną podróż przeniosły Grupy Rekonstrukcji Historycznych przedstawiając inscenizację powstańczej walki sprzed stu pięćdziesięciu lat. Odczytany także został list prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, który był honorowym patronem uroczystości. Gościem rocznicowych obchodów była Beata Oczkiewicz, wiceminister obrony narodowej.

W uroczystości, która odbywała się w odpust Podwyższenia Drzewa Krzyża Świętego uczestniczyły rzesze wiernych, mieszkańcy regionu świętokrzyskiego i turyści.

Rolę Świętego Krzyża w dziejach Polski podkreślał superior klasztoru **o. Zygfryd Wiecha**. Przypomniwał, iż w latach 1861-1862 doroczna uroczystość Podwyższenia Krzyża Świętego przerodziła się w wielką mobilizację ludu świętokrzyskiego, który właśnie tutaj nabierał mocy i męstwa, by ruszyć przywracać wolność.

Do wydarzeń sprzed 150. lat nawiązywał także biskup **Krzysztof Nitkiewicz**, Ordynariusz Diecezji Sandomierskiej: - Powstania nas ocaliły, nasz naród i naszą Ojczyznę. Dziedzictwo nas zbliża i może być źródłem dumy wśród narodów Europy - podkreślał podczas homilii biskup Nitkiewicz.

W uroczystości uczestniczyli potomkowie powstańców styczniowych walczących na ziemi świętokrzyskiej: Maria Mazaraki, Andrzej Jordan, Jan Chryzostom Czachowski, Andrzej Wielowieyski i Stanisław Desur, którzy z rąk przewodniczącego Sejmiku **Tadeusza Kowalczyka** i marszałka **Adama Jarubasa** otrzymali pamiątkowe grawertony. - Jesteście żywym ogniem w pokoleniowym łańcuchu naszej pamięci narodowej. Wasi przodkowie dali przykład niekłamanego patriotyzmu, a Wam nie brakło sił, by iść drogą ku niepodległości - podkreślał marszałek.

- Jesteśmy szczęśliwi, że możemy tutaj być i uczestniczyć w tej pięknej uroczystości, by uczcić pamięć naszych przodków - mówiła **Maria Mazaraki**, wnuczka Jana Mazaraki, rotmistrza kawalerii narodowej, który walczył w wielu bitwach powstańczych, m.in. w okolicach Miechowa i Olkusza. Był autorem pamiętników, dzięki którym znamy przebieg wielu walk powstańczych.

Losy powstańcze Dionizego Czachowskiego, jednego z najważniejszych dowódców

powstania styczniowego przypomniał jego potomek - Jan Chryzostom Czachowski. - Oddziały Dionizego Czachowskiego odegrały dużą rolę podczas walk m.in. na stokach Łysej Góry, pod Małogoszczem, Piaskową Skałą, Chrobrzem i Grochowiskami. Podkreślano jego wrodzoną odwagę, znajomość terenu, nieugiętą wolę i żelazne zdrowie. Mówiono o nim, że "był jak wilk pędzący przez knieje".

Odczytany został Apel Pamięci, a żołnierze z 5. Batalionu Dowodzenia 2. Korpusu Zmechanizowanego w Krakowie wystrzelili salwy honorowe. Uroczystość uświetniła Orkiestra 16. Batalionu Powietrzno-Desantowego z Krakowa.

Po mszy świętej w kruchcie kościoła odsłonięto tablicę pamiątkową *"W Hołdzie Bohaterom Powstania Styczniowego w 150. Rocznicę Walk o Nieodległą Polskę. Mieszkańcy Województwa Świętokrzyskiego, 15 września 2013 r."* W krużgankach klasztornych można także było obejrzeć wystawę autorstwa Heleny i Jerzego Kowalczyka prezentującą miejsca związane z powstaniem styczniowym.

Na błoniach przed klasztorem Grupy Rekonstrukcji Historycznych zaprezentowały inscenizację z okresu powstania styczniowego - bitwę którą stoczono pod Świętym Krzyżem, w okolicy Nowej Słupi, podczas której powstańcy walczyli z wojskami rosyjskimi. Do historii przeszła jako bitwa pod Świętym Krzyżem.

Uroczystość na Świętym Krzyżu zwieńczyła obchody 150. rocznicy powstania styczniowego, które od 22 stycznia odbywały się w regionie świętokrzyskim. Towarzyszyły im liczne wydarzenia poszerzające naszą wiedzę historyczną o wydarzeniach sprzed 150 lat: sesje naukowe, wystawy, konferencje, marsze i rajdy piesze szlakami powstańczych potyczek. Marszałek Adam Jarubas dziękował wszystkim, którzy włączyli się w organizację rocznicowych obchodów. m.in. samorządowcom, młodzieży, naukowcom i nauczycielom, którzy odkrywali nieznane fakty powstania i przybliżali drogę Polaków do niepodległości, członkom grup rekonstrukcji historycznych za żywe lekcje historii, duchowieństwu za udział w uroczystościach religijno-patriotycznych, żołnierzom Wojska Polskiego, pocztom sztandarowym oraz mieszkańcom regionu świętokrzyskiego. - Niech Święty Krzyż, miejsce o szczególnym znaczeniu, gdzie od wieków kształtowała się duchowa stolica Polski, będzie dla nas źródłem nabierania sił do nieustannej pracy w budowaniu przyszłości naszego kraju. Przychodząc tutaj, pamiętajmy o powstańcach - mówił **Adam Jarubas**.

Organizatorami uroczystości byli: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego oraz Misjonarze Oblaci M.N z Klasztoru na Świętym Krzyżu. Partnerami: Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Urząd Gminy Nowa Słupia oraz Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach.

Przypomnijmy, spośród 956 bitew i potyczek, jakie rozegrały się w Królestwie Polskim podczas powstania styczniowego w latach 1863-1864, aż 231 miało miejsce w rejonie Gór Świętokrzyskich, co stanowiło 24 %. Był to zatem duży udział regionu w walkę o odzyskanie niepodległości. Działania powstańcze nie mogłyby być prowadzone tak intensywnie, dyby nie wsparcie społeczeństwa. Do oddziałów powstańczych zaciągała się młodzież szlachecka i rzemieślnicza z miast i miasteczek. W drugiej fazie walki licznie dołączyli również chłopci. W sumie, wszystkie warstwy społeczne na ile było to możliwe, zaangażowały się w walkę zbrojną.

Chwała bohaterom powstania styczniowego - obrońcom wiary i Ojczyzny | 5

Chwała bohaterom powstania styczniowego - obrońcom wiary i Ojczyzny | 6

Chwała bohaterom powstania styczniowego - obrońcom wiary i Ojczyzny | 7

Chwała bohaterom powstania styczniowego - obrońcom wiary i Ojczyzny | 8

Chwała bohaterom powstania styczniowego - obrońcom wiary i Ojczyzny | 9

Chwała bohaterom powstania styczniowego - obrońcom wiary i Ojczyzny | 10

